3 ـ رەتكى ورتالىقتىڭ شىنجياڭ قىزمەتچى جۇنىندەگى ئاگىمە ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن ئۈيرەنىيلىك، دايەكتىلاندۇرىلىك
جاڭا داۋىرددەگى جۇڭگودىكى سوتسىيالىستىك شىنجياڭ قۇرۇشنا قۇلشىنايلىق

شىنجياڭ ايتىلمىس شىنجياڭغا ساياھەت ئۈچۈن "ساندى مالىمەت قويماسنىڭ" جاي ـ جايلارىن جاريالادى

انار بۇلت/ شىنجياڭ گازەتىنىڭ ئەتىلىسى **جىلد جو 4** ـ ايدىڭ 9 ـ كۈنى بەيجىڭنەن حابارلايدى. نەداۋىر ۋاقىتتان بەرى كەيبىر جۇڭگوغا قارسى كۈشتەر ايتىلمىس شىنجياڭغا ساياھەت "ساندى مالىمەت قويماسىن" جاساپ، حالقارالىق قوغامدىق پىكىردى اۋىر دارەجەدە الجاستىردى. 4 ـ ايدىڭ 9 ـ كۈنى شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونى بەيجىڭدە شىنجياڭغا ساياھەت ماسەلە جونىندە 7 ـ رەتكى اقپار جاريالاۋ ئەماجلىسىن اشىپ، بۇكىل دۇنيە جۇزىنە شىندەقتىك جاي ـ جايلارىن جاريالادى.

سوڭعى جىلدارى حالقاراداعى كەيبىر جۇڭگوغا قارسى كۈشتەر ايتىلمىس "شىنجياڭ ساندى مالىمەتتەرى نىسانىن"، "شىنجياڭداعى جابىرلەنۇشىلەر ساندى مالىمەت قويماسىن"، "ۇيغۇر وتپەلى مەزگىل ئادىلىا ساندى مالىمەت قويماسىن" جاساپ، ئەبىر توپ ايتىلمىس "كۆڭگەرلەردىڭ نىسپاتتاماسىن" وزدەرىنە بەيمدەپ جىناپ، وتىرىكتى شىنداي سوغۇعا، شىنجياڭدى داتتاۋعا، جۇرتتى الجاسترۇعا ۇرىندى.

ساندىراقتارعا تويتارىس بەرۇ ئۇشىن، اقپار جاريالاۋ ئەماجلىسى شىنجياڭغا ساياھەت "ساندى مالىمەت قويماسى" نىشىندەگى اۋزعا النعان قاتىستى ادامدارلىق شىنايى بەت ـ بەينەسىن ەگجەي ـ تەگجەيلى اشكەرەلەدى.

شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونىدىق حالق ۇكىمەتىنىڭ اقپارات مالىمدەمەسىسى شۇي گۇيشياڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: مۇقيات زەرتتەپ انقتاۋ ارقىلى جوعارىداعى ئۇش "ساندى مالىمەت قويماسى" جينى 12 مىڭ 50 ادامدى قامتىعان، 10 مىڭ 708 ادام انقتالىپ، 1342 ادام قيىنسىز ويدان شعارىلعان. انقتالعان 10 مىڭ 708 ادامنىڭ نىشىندە 6962 ادام قوعامدا قالىپتى تۇرمىس كەشىرگەن، 3244 ادام حاۋىپسىزدىككە قاتەر ئۇندىرۇ، زورلىقتى كۇش لاڭكەستىك قىلمىسى جانە باسقا قىلمىستىق ىستەر قىلمىسى سەبەبىنەن ۇكىم كەسىلگەن، 238 ادام اۋرۇ سياقتى سەبەپتەرمەن ولگەن، 264 ادام شەكارا سىرتىندا جۇرگەن. ايتىلمىس شىنجياڭغا ساياھەت "ساندى مالىمەت قويماسىندا" كەيبىر "كۆڭگەرلەر"، ئەس جۇزىندە امەريكادا، باتىس جاقتاعى جۇڭگوغا قارسى كۇشتەر جالداعان، شەكارا سىرتىندا شىنجياڭعا كۇيە جاعۇمەن كۇن كەشىرگەن "ارتيستەر". ولار "بوسقىن" سالاۋاتىن الداپ الۋ، ماتەريالدىق مۇددەگە قول جەتكىزۇ ئۇشىن، امەريكادا، باتىس جاقتاعى جۇڭگوغا قارسى كۇشتەردىڭ "دوييى تاسى" بولۇدى قالاپ، تالاي رەت وزدەرىنىڭ تاربيەلەۋ ـ باۋلۇ ورتالعندا ايتىلمىس "تاۋقىمەتتەرىن" ويدان قيىستىردى، ايتسە دە بۇل وسەك ـ ايالدار قايتا ـ قايتا فاكتپەن تويتارىلدى.

تانىستىرۇعا قاراعاندا، "شىنجياڭ ساندى مالىمەت نىسانىن" "اۆسترالىيا ستراتەگيالىق ساياسات زەرتتەۋ ورنى" قۇرعان؛ "شىنجياڭ جابىرلەنۇشىلەر ساندى مالىمەت قويماسىن" امەريكالىق بين جي ـ ىن جۇڭگوغا قارسى "ماماندار ۋاررەن بيلەر، "شىعىس تۇركىستان" ەلەمەنتى تايىر يمىن سياقتى ادامدارمەن سەبايلاس بولىپ قۇرعان، امەريكا، اۆسترالىيا سياقتى مەملەكەتتەردىڭ قاتىستى جاقتاردىڭ قارجىلاي كومەگى مەن قولداۋىنا يە بولعان؛ "ۇيغۇر وتپەلى مەزگىل ئادىلىا ساندى مالىمەت قويماسىن" "دۇنيە جۇزدەلىك ۇيغۇرلار قۇرىلتايى" قاراستىلعىنداعى "نورۋەگيا ۇيغۇرلار كومىتەتىنىڭ" ئەتورا ـ عاسى ئەباحتيار ئەمار قۇرعان، امەريكا "مەملەكەتتىك دەموكراتيالىق سيعا تارتۋ قورىنىڭ" قارجىلاي كومەگى مەن قولداۋىنا يە بولعان. وسى ايتىلمىس شىنجياڭعا ساياھەت "ساندى مالىمەت قويمالارىن" تۇڭعىشتاپ ۇيىمداستىرعان ۇيغۇر ئەدەبياتشىسى ئەزىز ئەلى تەرەپىندەن ماقالا جازىلىپ، ئەلەۋەتتە ئەدەبىيات ساھاسىنداعى ئەدەبىي ئەسەرلەر ئۈستىدە ئەمەس، بەلكى ئەدەبىي ئەسەرلەر ئۈستىدە ئەمەس، ئەدەبىي ئەسەرلەر ئۈستىدە ئەمەس، ئەدەبىي ئەسەرلەر ئۈستىدە ئەمەس، ئەدەبىي ئەسەرلەر ئۈستىدە ئەمەس.

شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونىدىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەڭگەرمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى يالقۇن ياقۇپ جانە شىنجياڭ ۇيغۇر اۆتونومىالى رايونىدىق جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى اكبار اكرام جۇڭگو، شەتەل اقپارات قۇرالدارىنا تانىستىرىپ، ايتىلمىس شىنجياڭعا ساياھەت "ساندى مالىمەت قويماسىندا" قىزۋار ويدان شعارىلعان، بۇرمالانعان، پايدالانىلعان ادامدارىنىڭ بار ەكەندىگىن ايتتى. تاعى كەيبىر ادامدار جۇڭگونىڭ زاڭىنا قايشى كەلگەندىكتەن، زاڭ بويىنشا جازاعا كەسىلگەن، مۇلدە ايتىلمىس "جابىرلەنۇشىلەر" ەمەس.

شۇي گۇيشياڭ مىنالاردى ئەيتىلدى: قىزۋار فاكتىنىڭ دالەلدەۋىنشە، امەريكادا، باتىس جاقتاعى جۇڭگوغا قارسى كۇشتەر جاساعان ايتىلمىس شىنجياڭعا ساياھەت "ساندى مالىمەت قويماسى" بارىپ تۇرعان "جالعاندىق قويماسى"، "وسەك ـ ايالىق قويماسى"، "جالعان فاكت قويماسى". شىلعي وتىرىكتى جاساپ، جالا جابۇعا تولى شابۇىل. الايدا، كەيبىر ەلدەردىڭ ۇكىمەت ساياسي الياقتارى، ۇيىمدارى، اقپارات قۇرالدارى تابىلماس اسىلداي كورىپ وتىر، انقتاماي، تالداماي، اق ـ قاراسىن ايىرماي، وسى ايتىلمىس "زەرتتەۋ جەتىستىكتەرى" مەن "كۆڭگەرلەردىڭ نىسپاتتاماسىنا" كۇمانسىز سەنىپ، ئەتپتى شىمىرىكپەستەن كەيبىر "ارتيستەردى" سيلى قوناق ساناپ، ايتىلمىس سيلىقتارىن بەرىپ، ولارعا "ادامدىق ۇقىق قورعاۋشىلارى" بويىنشا بەرۇدە ئەارى وسىلارعا ساي شىنجياڭعا "ادامزاتقا قارسى قىلمىس"، "ئەناسىل جويۇ" قالپاعىن كيگىزۇ دە بارىپ تۇرعان ناعىز سۇايىتتىق!

اقپار جاريالاۋ ئەماجلىسى ۇستىندە تاعى شىنجياڭنىڭ ادامدىق ۇقىعىنىڭ قازىرگى جاعدايى، ماقتا سياقتى ماسەلەلەر جونىندە جۇڭگو، شەتەل اقپارات قۇرالدارىنىڭ سۇراۋلارىنا جاۋاپ بەرىلدى.

□ پومپەونىڭ شىنجياڭغا ساياھەت جۇڭگوغا قارسى سوزدەرىنە باتىل قارسى تۇرامىز

سوراقى ويىندارىڭدى دوعارىڭدار

□ اقسۇ ايماقتىق اكىمشىلىك مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار ئۇالىي مۇقپۇل اسەن

پومپەو، جىلك گو ـ ىن شىنجياڭعا ساياھەت ساندىراقتار جاريالاپ، شىندىقپەن ساناسپاي، ەلىمىزدىڭ شىنجياڭدى جونگە سالۋ ساياساتىنا قيىنسىز سوققىنعىپ جانە قاساقانا كۇيە جاعىپ، ەلىمىزدىڭ شىكىسىنە دورەكىلىكپەن كىلىگىپ، شىنجياڭدا ى 25 ميلليون ئار ۇلت حالقىن قامتىعان ئەبىر ميلليارد 400 ميلليون جۇڭحۇا ۇل ـ قىزدارىنىڭ كوڭىلىنە اۋىر قاياۋ سالدى. ولاردىڭ ئەس ـ ارەكەتى اۋەمسىر ەسەرسوققىنى، ەشقانداي اۋقىم تۇدىرا المايدى، ئەسوزسىز، تاريحتىڭ ئادىل تەرگەۋى مەن ەسەپ الۋىنا ۇشىرايدى.

شىنجياڭ وقۋ ـ اعارتۋعا باسا ئەمان بەرىپ، وقۋ ـ اعارتۋدى الدىمەن دامىتۋعا تاباندى بولىپ، وقۋ ـ اعارتۋ ارقىلى حالىقتا تەمىدىلىك جاساۋ ينجەنەريالارىن بار كۇشپەن اتقارىپ، ئاربىر بالانىڭ ئادىل دە ساپالى تاربيەدەن يگىلىكتەنۇىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى. اقسۇ ايماعىن مىسالعا الار بولساق، "13 ـ بەسجىلدىقتىڭ" سوڭىنا دەيىن، تۇتاس ايماقتا جالپى 2000عا تاياۋ ئار دارەجەلى، ئار تۇردەگى مەكتەپ بار بولىپ، اۋىل ـ قىستاقتا مەكتەپكە دەيىنگى 3 جىلدىق اقسىز تاربيە جايپاي جالپىلاستىرىلىپ، مەكتەپكە دەيىنگى 3 جىلداعى بالدىرعاندارىدىڭ بالاباقشاعا ئەتۇسۇ جالپى سالىستىرماسى 98.9%كە جەتتى؛ باستاۋىش، ورتالاۋ مەكتەپ جاسىنداعى بالالار مەن وسپىرىمدەردىڭ وقۋعا ئەتۇسۇ سالىستىرماسى جەكە ـ جەكە 99.9%، 99.4%، 9 جىلدىق مىندەتتى وقۋ ـ اعارتۋدىڭ بەكەمدەلۋ سالىستىرماسى 96.1% بولدى؛ 7 ـ 15 وقۋ جاسىنداعى مۇگەدەك بالالار مەن وسپىرىمدەردىڭ وقۋعا ئەتۇسۇ سالىستىرماسى 98.3% بولدى؛ ورتا مەكتەپ ساتىسىنداعى وقۋ ـ اعارتۋدى جالپىلاستىرۇدان قامال الۋ جوسپارىن جايپاي اتقارىپ، ادەتتەگى ورتا مەكتەپ پەن ورتا دارەجەلى كاسىپتىك وقۋ ـ اعارتۋدىڭ سايكەستى دامۇىن ىلگەرىلەتىپ، ادەتتەگى ورتا مەكتەپ پەن كاسىپتىك مەكتەپ سالىستىرماسى 4.6 : 5.4 بولىپ، ورتالاۋ مەكتەپ بىتىرگەن وقۋشىلاردى تولىق ورتا تاربيەسىن قابىلداۋمەن جايپاي قامتۇدى جۇزەگە اسىردى؛ قابىلداۋ مەحانيزمىن رەفورمالاپ، كەمەلدەندىرىپ، جالپى 21 مىڭ تولمىدى وقىتۇشى قابىلداپ، وقىتۇشىلار قوسىنىڭ سانى، ساپاسى، قۇرىلىمى ۇزدىكسىز ساپالاندى.

شىندىق بۇلتارتپايدى! اينالامزعا نازار اۋدارساق، وقۋ ـ اعارتۋ، ەمدەۋ، قاتناس، ەگىن، مال شارۋاشىلىعى، قالا، اۋىل قۇرىلىسىن دامىتۇ سياقتى جاقتاردا وراسان زور وزگەرىستەر تۇىلدى. ىشەر اس، كيەر كيىم، جاتىن ورىن، پايدالانۇ، ئجۇرىس ـ تۇرىستان تۇگەلدەي ۋايىمدايمايتىن بولدىق، ئبز باقىتتى دا جايلى تۇرمىس كەشىرۇدەمىز. بۇگىنگى شىنجياڭ تاريحتاعى ەڭ تاماشا گۇلدەنگەن، دامىعان داۋىردە تۇر، ئار ۇلت حالقى تىنىش ئومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشىرۇدە، تۇرمىستارى تىنىش تا بەرەكەلى، ئومىر ئسۇرۇ ۇقىعى، دامۇ ۇقىعى سياقتى نەگىزگى ۇقىقتاردان تولىق يگىلىكتەنۇدە. شىنجياڭدا ى ئبر از ۇلت باسشى كادرى رەتىندە، مەن كۆڭگەرمەن ئارى يگىلىكتەنۇشىمىن، مەن ۇلى وتانىممەن ماقتانامىن. مەن قاتتى داۋىستاپ: پومپەو، جىلك گو ـ ىن، سوراقى ويىندارىڭدى دوعارىڭدار! ـ دەپ ايتقىم كەلەدى.

شىنجياڭ كاسىپتىك داشۇەسى وقۋشىلار ۇيىمى:

ئەس جۇزىندىك ارەكەتىمىز ارقىلى شىنجياڭ ماقتاسىن قورعايمىز

جۇىقتا كەيبىر شەتەل كاسىپورىندارى شىنجياڭدا ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ماسەلەسى ئومىر سۇرۇدە دەگەندى جەلەۋ ەتىپ شىنجياڭ ماقتاسىن شەكتەۋدى ادامنىڭ زىعىردانىن قاياناتتى. شىنجياڭ كاسىپتىك داشۇەسىندەگى بارلىق وقتۇشى ـ وقۋشىلار بۇل جونىندە مىناداي قاتاڭ مالىمدەمە جاريالادى: ئبز امەريكادا، باتىس جاقتاعى جۇڭگوغا قارسى كۇشتەردىڭ ورەسكەل ارەكەتىنە باتىل قارسى تۇرامىز، ئبز ئەس جۇزىندىك ارەكەتىمىز ارقىلى شىنجياڭ ماقتاسىن قورعايمىز.

شىنجياڭنىڭ وزگەشە جاعرافيالىق ورنى مەن كليمات شارت ـ جاعدايى ماقتا ەگىمشىلىگىنە ەرەكشە ۇيلەسەدى، شىنجياڭ ماقتاسىنىڭ ساپاسى دۇنيەگە ايگىلى. مەكتەبىمىزدەگى كوپتەگەن وقۋشىلاردىڭ وتباسى ماقتا ەگۇگە، ماقتا تەرۇگە سۇيەنىپ كۇن كەشەدى، كوپشىلىك تۇگەلدەي سانالى دا ەرىكتى تۇردە ماقتا وندىرىسىمەن شۇعىلدانۇدا، سوندا مۇنى قالاي "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" دەۋگە بولادى؟

مەكتەبىمىزدەگى كوپتەگەن وقۋشىلار اۋىل ـ قىستاقتان كەلگەن، ولار مەكتەپتە كاسىپتىك شەبەرلىك بىلىمدەرىن ۇيرەنگەن، وقۋ تاۋىسقان سوڭ مەكتەپتىڭ تانىستىرۇى، قابىلداۋ ەمتيحانىنا قاتىناسۇ سياقتى كوپ ئتۇرلى ارنالار ارقىلى وقتۇشى، ۇكىمەت قىزمەتكەرى، كاسىپورىن قىزمەتكەرى، ت. ب بولىپ، ورىنقتى قىزمەت پەن كىرىسكە قول جەتكىزىپ، وتباسىلارىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلۇىنا كومەكتەسىپ قانا قويماي، ۇيرەنگەن بىلىمدەرى جانە ايانباي كۇرەسۇ ارقىلى تىرشىلىگىن تابىسقا بولەدى.

مەكتەبىمىزدىڭ شەتەل تىلدەرى شۇەيۇانى قولدانىلمالى ورىس ئتىلى 2017 ـ جىلدىق 2 ـ كلاس وقۋشىسى ىدىرىس ماحمۇت ساباقتاستىڭ وتباسى جاعدايى تومەن بولاتىن، مەكتەپتەگى كەزىندە مەكتەپ ونى جۇمىس ىستەي ئجۇرىپ وقيتىن جۇمىس ورنىمەن قامداعان، ول ئوزىنىڭ تالپىنىسى مەن قۇلشىنىسىنىڭ ارقاسىندا وقۋىن تامامدادى. قازىر ول ئۇرىمجى قالاسىنداعى ئبىر كاسىپورىننىڭ قىزمەتكەرى بولىپ ىستەپ، اي ساين وتباسىنا اقشا جىبەرىپ، وتباسىنىڭ ترەگىنە اينالدى.

جۇڭگو تىلدەرى شۇەيۇانى باستاۋىش مەكتەپ وقۋ ـ اعارتۋى كاسىبىندەگى شىنارگۇل اتەي ساباقتاس قىسقى كانيكۇل مەزگىلىندە جاڭا اقپارات قۇرالدارى تۇعىرىنان پايدالانىپ قارلى دالادا ات ويناتقان بەينە جازباسىن جاريالاپ، اۋىلىنىڭ اسەم كورىنىسىنىڭ جارشىسى بولدى. ول قۇمىل جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارى شارۋاشىلىق قۇرۇ قوعامىنا مۇشە بولۇعا ۇسىنىس ەتىلىپ، "قۇرەتتى مۇشە" اتاعىنا يە بولادى، سوندا ـ اق "باركولدا ى اۋىلنا قايتقان ۇزدىك جوعارى مەكتەپ وقۋشىسى" بولىپ باعالاندى. ونىڭ اۋىلىن ۇگىتتەگەن حيكايالارى سان مارتە اقپارات قۇرالدارى جاعىنان كوشىرىلىپ جاريالانىپ، اۋىلىنىڭ جارشىسىنا اينالدى.

اينالامزداعى ئبىر ـ بىرلەگەن جاندى شىندىقتار تۇگەلدەي دالەل بولۇدا، سوندا شىنجياڭنىڭ قاي جەرىندە ايتىلمىس "زورلىقپەن ەڭبەككە سالۋ" ئومىر ئسۇرىپ وتىر؟ شىنجياڭنىڭ جوعارى مەكتەپ وقۋشىسى رەتىندە ئبز، ئسوزسىز، باتىل تۇردە جۇرەكتىلىكپەن كەۋدە كەرىپ العا شىعىپ، امەريكادا، باتىس جاقتاعى جۇڭگوغا قارسى كۇشتەرگە بىلاي دەپ قاتاڭ ەسكەرتەمىز: بۇگىنگى شىنجياڭ گۇلدەنىپ، دامىپ، حالقى تىنىش ئومىر، شات ـ شادىمان تۇرمىس كەشىرۇدە، ئارقاندا ى وسەك ـ ايالىق شىنجياڭنىڭ العا باسقان قادامىنا بوگەت بولا المايدى! ئبز ئاربىر شىنجياڭ جاستارى ومىرلىك ارمانىمىزدى شىنجياڭنىڭ دامۇ قۇرىلىسىمەن توعىستىرۇعا پەيىلمىز، بارلىعىمىز جۇڭحۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۇى سىندى جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۇ جولىندا كۇرەسۇگە پەيىلمىز! بۇل دا ئبز ئاربىر جۇڭحۇا ۇل ـ قىزدارىنىڭ بۇلتارتپاس جاۋاپكەرشىلىگى جانە بورىشى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ۇلكەن كوپىردىڭ قۇرىلىسى تۇرا كەلىپ، ەسىك الدىندا جۇمىستانىپ، ايىنا 4500 يۇان ەڭبەكاقى الامىن".

ياركەن وزەنى ەرەكشە ۇلكەن كوپىرى ياركەن اۋدانى مەن ماكىت اۋدانىنىڭ شەكارالاسقان جەرىنە ورنالاسقان، جالپى ۇزىندىعى 1987 مەتر، بۇدان بۇرىن سالىنعان "وڭتۇستىك شىنجياڭداعى ئبرىنشى كوپىر" دەپ اتالاتىن ماكىت ـ ياركەن وزەنى ەرەكشە ۇلكەن كوپىرىنەن 480 مەتر ۇزىن. ينجەنەريا 2020 ـ جىلى 9 ـ ايدا جۇمىس باستاعان، بيىل 3 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنىنە دەيىن ياركەن وزەنى ەرەكشە ۇلكەن كوپىرىنىڭ بارلىق 138 قازىقتى فوندامەنتىنىڭ قۇرىلىسى اياقتادى، 36 جەردەگى تومەنگى ارقالىق، 9 جەردەگى ورتاڭعى ارقالىق، 66 دەڭگەك سالىنىپ بولدى.

"ۇلكەن كوپىردىڭ قازىقتى فونتاميتىن قۇيۇ جۇمىسى تۇگەل ئبىتتى، قازىر ارقالىق سالۋ جۇمىسى جۇرگىزىلۇدە"، ـ دەدى نىسان قۇرىلىسىن جۇرگىزۇشى ورىنىنىڭ قولباسشىسى جاڭ جىگو، ياركەن وزەنى ەرەكشە ۇلكەن كوپىرى مەجەمەن

(باسى 1 ـ بەتتە)

حىبەيدا وندىرىلگەن تىزبەكتى شەگە ... توڭىرەكتىڭ ئتورت بۇرىشىنان كەلگەن ئتۇرلى تاۋارلار وسى ارادا جينالعان.

ەرەن بازاردىڭ جاۋاپتىسى ئماتيمىن احمەتتىڭ نازارىندا، قىستاقتا كوز جاۋىن الاتىن تاۋارلاردى ساتىپ الۋعا بولاتىندىعىن، قىستاقتاعى ەگىن شارۋاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ بۇكىل شىنجياڭعا، اۋەلى، بۇكىل ەلدىڭ جەر ـ جەرىنە ساتىلاتىندىعىن جوعارى جىلدامدىقتى تاس جولدىڭ ەڭبەگىنەن بولە قاراۋعا بولمايدى.

"بۇرىن دۇكەنگە زات اكەلۋ ئۇشىن، ۇزاق ۋاقىت توسۇعا تۇرا كەلەتىن. ونىڭ ۇستىنە، جولداعى شايقالىستان زاتتار وتە وڭاي بۇلىنەتىن. قازىر ۇقسامايدى، تاڭەرتەڭ ساعات 9دا اقسۇدان زات سالساڭىز، تۇستەن كەيىنگى ساعات 3تەن اسقاندا ياركەنگە جەتىپ كەلەدى"، ـ دەدى ئماتيمىن.

ونەركاسىپ ونىمدەرى اۋىل ـ قىستاقتا جەتكىزىلىپ، ەگىن شارۋاشىلىعى ونىمدەرى قالاعا كىرىدى، زات جەتكىزۇدىڭ قوس باعىنتا ئونىمدى اينالىمعا تۇسۇىنە بىلەسە، قالا مەن اۋىلدىڭ پارىق ازايىپ، توعىسپالى دامۇ تەزدەدى. ەگەر اۋىل ـ قىستاق تاس جولى بۇقارانى بايۇعا باستايتىن "ەڭ سوڭعى ئبىر كىلومەتردى" تۇتاستىردى دەسەك، وندا جوعارى جىلدامدىقتى تاس جول "ەڭ سوڭعى ئبىر كىلومەتردى" ئتىپتى دە جوعارى ئونىمدى، ئتىپتى دە قولايلى قاتىناس تورابىمەن ۇلاستىرۇعا مۇمكىندىك جاسادى.

جوعارى جىلدامدىقتى تاس جولدى بويلاپ تىلشىلىك ىستەۋ بارىسندا، مەن جوعارى جىلدامدىقتى تاس جولدىڭ جەدەل دامۇعا اكەلگەن ورالسان زور پايداسىن شىن مانىندە سەزىندىم. تارام ـ تارام جوعارى جىلدامدىقتى تاس جول ئار ۇلت بۇقارالىسىنىڭ ئوندىرىس، تۇرمىسىندا تەرەڭ وزگەرىس تۇدىرىپ، بايۇعا باستايتىن، باقىتقا باستايتىن جولعا اينالدى.

2021 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 30 ـ كۇنى بۇكىل لەنيا بوينشا تۇتاسپ، سول كەزدە ياركەن وزەنىنىڭ ەكى جاعالاۋىندا تۇرعىندارىدىڭ قاتىناۋىنا بارىنشا قولايلى بولادى دا، ەكى جاعالاۋداعى بۇقارا ەندىگارى 70 كيلومەتردەن استام جولدى اينالىپ جۇرەمەيدى.

ياركەن وزەنى ەرەكشە ۇلكەن كوپىرى نسانى قاشقار ايماعى قاتىناسىنىڭ جەدەل دامۇىنىڭ نقشام كورىنىسى. ئتىلشى قاشقار ايماعىندا جالپى 5 جوعارى جىلدامدىقتى تاس جول بار ەكەندىگىن، 2019 ـ جىلى 7 ـ ايدا تۇگەلدەي سالىنىپ بولىپ اۆتوموبيل قاتىناعاندىعىن ۇعىستى. وسىدان كەيىن قاشقار ايماعى اۋدان مەن اۋدان ارالىعى جوعارى جىلدامدىقتى تاس جول قاتىناسىن، نەگىزىنەن جۇزەگە اسىرىپ، قاشقار قالاسىنىڭ ماڭىنداعى اۋدان، قالالارمەن، سوندا ـ اق قىزىلسۇ قىرعىز اۆتونومىالى وبلىسىنىڭ اتۇش قالاسىمەن، ۇلۇقشات اۋدانىمەن، اقتاۋ اۋدانىمەن ئبىر ساعاتتىق ەكونومىكالىق شەڭبەرىندە تەز جەتۋ قاتىناس ـ تاسمال تورى باستاپقى قادامدا قالىپتاستى.